		Kolom2	Kolom3	Kolom4	Kolom5	Kolom6	Kolom7	Kolom8	Kolom9
		EXPLOITATIE							
BIJLAGE 2.									
		LASTEN				**BATEN**			
Mutatieoverzicht Vooruitblik Begroting 2027-2030		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	Stand na Kadernota 2027-2030	**1.218.314**	**962.210**	**-112.062**	**1.229.881**				
Programma 1 Vitale Dorpen in Midden-Delfland©2050									
Onderwerp									
	Correctie Kadernota 2026-2029 vermindering subsidie gebiedsmarketing (PUUUR). Deze is bij de Kadernota 2026 niet verwerkt op de onttrekking van de reserve.					-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal Programma 1 Vitale Dorpen Midden-Delfland©2050		**0**	**0**	**0**	**0**	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**
Programma 2 Bestuur en veiligheid									
Onderwerp									
	Correctie minbedragen beheersbegroting	9.000	9.200	9.400	9.600				
	Te hoog geraamde bijdrage VNG	-23.886	-23.886	-23.886	-23.886				
	Pensioenen wethouders	137.607	144.766	149.109	156.005				
	Aankoop trouwboekjes				5.500				
Totaal programma 2 Bestuur en veiligheid		**122.721**	**130.080**	**134.623**	**147.219**	**0**	**0**	**0**	**0**
Programma 3 Beheer, Verkeer en Milieu									
Onderwerp									
Milieubeheer	Raming CDOKE energie	-30.000	113.234	303.870	303.870	661.537			
Milieubeheer	Raming CDOKE energie	-				-364.564	-364.564	-364.564	-364.564
afvalstoffenheffing	Aanpassing conform DVO 2027	263.534	410.023	534.188	724.446				
	Aanpassing tarief afvalstoffenheffing					185.227	401.323	641.906	1.023.470
	via egalisatievoorziening afval		-79.577	-86.979	-86.979	78.307	-70.877	-194.697	-386.003
rioleringsheffing	Aanpassing tarief rioleringsheffing					14.177	28.170	32.812	101.070
	via egalisatievoorziening riolering					87.203	96.138	249.238	-37.044
Kabels in leidingen	Op basis van de actuele verwachting worden de inkomsten uit vergoedingen voor kabels en leidingen naar boven bijgesteld. De begroting wordt overeenkomstig aangepast.					310.000			
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-191.685	-136.228	283.204	461.606				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-35.018	6.357	18.233	15.660				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-10.524	4.868	14.882	12.828				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	4.172	14.172	17.506	17.506				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-17.000	0	11.667	11.667				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	2	2	33.656	28.520				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	1.550	28.217	93.351	76.373				
	Kapitaallasten doorwerking in voorziening riool					1.550	28.217	93.351	76.373
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	3.438	3.438	3.438	3.438				
	Kapitaallasten doorwerking in voorziening afval					3.438	3.438	3.438	3.438
	Correctie verwerking fiche kosten CBG					65.000	65.000	65.000	65.000
Totaal programma 3 Beheer, Verkeer en Milieu		**-11.532**	**364.507**	**1.227.016**	**1.568.935**	**1.041.875**	**186.845**	**526.484**	**481.740**
Programma 4 Onderwijs									

		LASTEN				BATEN			
Mutatieoverzicht Vooruitblik Begroting 2027-2030		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Onderwerp									
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-141.249	-29.000	-29.000	-29.000				
	Extra kapitaallasten Mariaschool*								
Totaal programma 4 Onderwijs		**-141.249**	**-29.000**	**-29.000**	**-29.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Programma 5 Welzijn en WMO									
Onderwerp									
WIJ Midden Delfland	Op basis van evaluatie en te verwachten helderheid over voortzetting decentralisatieuitkering zal een besluit genomen worden over voortzetting van de gestarte WIJ punten. Op basis van de begroting van de uitvoeringsorganisatie is deze raming opgenomen. Betreft jaarlijkse kosten. Hierin zijn mogelijke rijksinkomsten nog niet meegenomen. Dit betreft het communicatie deel. Wens is 25.000 maar gezien finaniciele situatie is 15.000 opgenomen.	15.000	15.000	15.000	15.000				
WIJ Midden Delfland	Op basis van evaluatie en te verwachten helderheid over voortzetting decentralisatieuitkering zal een besluit genomen worden over voortzetting van de gestarte WIJ punten. Op basis van de begroting van de uitvoeringsorganisatie is deze raming opgenomen. Betreft jaarlijkse kosten. Hierin zijn mogelijke rijksinkomsten nog niet meegenomen. Dit deel betreft SWMD	52.000	52.000	52.000	52.000				
Lokale inclusie agenda	Wettelijke verplichting waar gemeente nog geen invulling aan heeft gegeven. In voorjaar wel voorbereidend onderzoek en gesprek raadswerkgroep geweest	10.000							
Actualiseren afspraken bui	nieuwe beheersafspraken worden gemaakt ten aanzien van sportaccommodaties en velden vanaf 2028. Financiele impact van die afspraken is nog niet in te schatten. Wel meldenswaardig voor het overzicht	70.000							
Actualiseren afspraken bui	Dekking via reserve als incidentele kosten					80.000			
Sterk lokaal team	De jeugdwet, hervormingsagenda en inkoopstrategie vereisen van gemeenten een verschuiving van geindiceerde zorg naar begeleiding in eigen uitvoering en preventie. Hiertoe dienen lokale teams te worden versterkt en uitgebreid. De gemeente Midden-Delfland staat voor twee belangrijke opgaven: 1. eind 2028 over een Stevig Lokaal Team te beschikken dat voldoet aan het Richtinggevend kader "toegang, lokale teams en integrale dienstverlening'' en 2. binnen de regio is er sprake van een aanpassing reikwijdte regionale inkoop. Ontwikkelingen (1) en (2) zorgen voor een transitie van regionale naar lokale organisatie. Dit heeft gevolgen voor gemeente Midden-Delfland. Zo zal de gemeente tijdig moeten investeren in het versterken (vergroten personele formatie met 6,5 fte én deskundigheidsbevordering) van het Sociaal Team. De structurele bekostiging van deze uitbreiding van de gemeentelijke uitvoering na 2028, vindt plaats via ombuiging van reeds begrote zorgbudgetten voor geïndiceerde jeugdhulp. Voor de overgangsfase en opbouw zullen gedurende twee jaar frictiekosten worden gemaakt aan capaciteit en scholing. Deze frictiekosten worden ingeschat op 200.000 per jaar in 2027 en 2028.	100.000	200.000						
WMO wetswijziging HH	Afname Wmo kosten ivm wijzigen Rijksbeleid STELPOST mogelijk ProvZH mogelijk want nieuwe wet moet nog aangenomen worden terwijl de korting al heeft plaatsgevonden. Korting via algemene uitkering van € 925.205 en extra bedrag voor vangnet € 276.274							648.931	648.931
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	57.655	57.655	57.655	57.654				

		LASTEN				BATEN			
Mutatieoverzicht Vooruitblik Begroting 2027-2030		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-55.620	-55.620	-55.620	-55.620				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-0	5.747	5.747	5.747				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	1.274	8.907	8.907	8.907				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-0	-0	-0	-617				
Totaal programma 5 Welzijn en WMO		**250.309**	**283.689**	**83.689**	**83.072**	**80.000**	**0**	**648.931**	**648.931**
Programma 6 Economische en Sociale zaken									
Onderwerp									
Re-integratieplan	Op basis van de evaluatie van de huidige aanpak, volgt een voorstel voor de aanpak voor de komende vier jaar. Intensiveringen binnen de huidige aanpak zijn destijds gefinancierd vanuit voordelen op onderdelen van het reguliere budget. Gestreefd wordt wederom budgettair neutraal te kunnen werken, maar we kunnen dit niet garanderen.								
schuldhulpverlening onder	De gemeente moet op zoek naar een nieuwe uitvoerder voor deze wettelijke taak, nu de RBZ deze taak niet meer voor regiogemeenten uitvoert. Op basis van de voorlopige inzichten zullen kosten bij ieder alternatief minstens 20.000 euro hoger uitvallen	20.000	20.000	20.000	20.000				
individuele inkomenstoesla	Betreft aanpassing in het beleid Individuele inkomenstoeslag in lijn met de Wet participatie in balans en de richting die de overheid is ingeslagen. Keuze moet nog worden gemaakt (voorstel in opwerking). Hiervoor is wel €16.000 extra budget nodig.	16.000	16.000	16.000	16.000				
	Correctie Kadernota 2026-2029. Stijging toeristenbelasting is niet verwerkt op de 601090 als storting in de reserve bestemmingsreserve voorzieningen voor recreatie en toerisme Midden-Delfland. De storting wordt hierdoor nu pas verwerkt.	120.000	120.000	120.000	120.000				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-0	-0	-0	-129				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	575	269	-0	0				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	1.069	1.069	1.069	1.069				
Totaal programma 6 Economische en Sociale Zaken		**157.643**	**157.337**	**157.068**	**156.940**	**0**	**0**	**0**	**0**
Programma 7 Ruimtelijke ordening, ontw. en volkshuisvesting									
Onderwerp									
	Correctie bedragen beheersbegroting	-95.392	-97.586	-99.830	-102.027				
	Correctie minbedragen beheersbegroting	22.600	22.600	22.600	22.600				
	Correctie minbedragen beheersbegroting	-10.000							
	Correctie bouwleges aanlevering 4 augustus					154.417	-159.006	-303.831	-401.552
	Correctie grex formule					29.824			
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	0	0	-75.528	-159.200				
Totaal programma 7 Ruimtelijke ordening, ontw. en volkshuisvesting		**-82.792**	**-74.986**	**-152.758**	**-238.627**	**184.241**	**-159.006**	**-303.831**	**-401.552**
Algemene dekkingsmiddelen									
Onderwerp									
Algemene uitkering	Aanpassingen aan nieuwe WOZ-waarden					-378.523	-375.381	-382.752	-390.293
Omgevingsplan/visie	Dekking via reserve als incidentele kosten								
Algemene uitkering	Meicirculaire / algemene uitkering					1.088.206	852.483	887.544	661.537
OZB	Actualisering geraamde inkomsten					150.000	150.000	150.000	300.000

		LASTEN				BATEN			
Mutatieoverzicht Vooruitblik Begroting 2027-2030		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
OZB	Begin 2026 is er bij team Financiën en Belastingen extra gecontroleerd op de totstandkoming vaststelling van de WOZ-waarden van woningen en van niet-woningen die aan het externe taxatiebureau is uitbesteed. Daaruit is gebleken dat de WOZ-waarden voor voornamelijk niet-woningen te laag waren. Ter illustratie als voorbeeld: actuele verkoopcijfers van niet-woningen zijn door het externe taxatiebureau niet meegenomen in de herwaardering. Dit levert een meeropbrengst op van ongeveer € 150.000. Het taxatiebureau dat dit voor ons uitvoerde, is hierin in gebreke gebleven. Wij zijn momenteel bezig met de aanbesteding voor een (ander) taxatiebureau voor de uitbesteding van de werkprocessen herwaardering en bezwarenafhandeling in het kader van de wet WOZ.					150.000	150.000	150.000	150.000
	3% OZB stijging 2030								89.318
	Prijsindex aangepast aan meicirculaire 2026		32.338	15.815	32.386				
	Kapitaallasten vanuit dekkingsreserve					-16.289	-28.299	-39.886	-106.647
	Rentelasten aangegane lening 2026	225.552	22.871						
	Extra rente en aflossing Mariaschool*								
Totaal algemene dekkingsmiddelen		**225.552**	**55.209**	**15.815**	**32.386**	**993.394**	**748.803**	**764.906**	**703.915**
Overhead									
Uitkering WAO / AAW	Meerjaarlijkse raming UWV inkomsten					190.000	190.000	190.000	190.000
Formatieuitbreiding LWE	Inhuur LWE (advies formatieuitbreiding) Robuuster maken van afdeling en beter anticiperen op ontwikkelingen. Zie ook toename leges bouwvergunningen	-67.000	-67.000	-67.000	-67.000				
Formatieuitbreiding LWE	Bekostiging 2x plantoetsers vaste formatie vanuit bestaand inhuurbudget, hierdoor komt de claim inhuur deels te vervallen in 2027. Aanvullend benodigd budget Planklaar vanwege wegvallen inhuurbudget vanaf 2028.	-180.000	200.000	200.000	150.000				
Duurzame inzetbaarheid	CAO verplicht ons om blijvend te investeren in duurzame inzetbaarheid . Medewerkers die gezond zijn, en met plezier werken en zich kunnen ontwikkelen blijven langer verbonden aan onze organisatie en zo kunnen we de uitstroom van personeel beperken. We geven hiermee invulling aan vitaliteit, verzuim en inzetbaarheid, arbeidsomstandigheden, veiligheid en leren en ontwikkelen. Zo stimuleren en ondersteunen we een gezonde leefstijl, zowel lichamelijk als mentaal en zorgen we ervoor dat medewerkers met plezier hun resultaten behalen, wendbaar en veerkrachtig zijn. Daarnaast draagt het blijvend investeren in duurzame inzetbaarheid bij aan het behouden van onze goede positie op de arbeidsmarkt.		100.000	100.000	100.000				
Subsidie Landelijk Mediabe	Het wettelijk normbedrag is een bedrag per huishouden dat de gemeente via de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds ontvangt. Door een geplande wijziging van het landelijk mediabestel gaat het Rijk deze normbedragen rechtstreeks uitkeren aan de streekomroepen. Voor Midden-Delfland is en blijft dat de WOS. Het wettelijk normbedragis nu ongeveer € 12.750,-.		-12.750	-12.750	-12.750				

		LASTEN				BATEN			
Mutatieoverzicht Vooruitblik Begroting 2027-2030		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
FTE uitbreiding WOO	Na de start van de Woo is tijdelijk gekozen voor juridische inhuur om de werklast te monitoren. Hoewel het aantal verzoeken stabiliseert, nemen de complexiteit en omvang van de verzoeken en de wettelijke verplichtingen voor actieve openbaarmaking toe. Structurele inzet is daarom noodzakelijk. Omdat een vaste medewerker kostenefficiënter is en de kwaliteit beter borgt, stellen wij voor de langdurige inhuur te vervangen door een formatieplaats. Start van de medewerker zal niet eerder kunnen dan na akkoord op de Kadernota en begroting waarin dit voorstel wordt gedaan. Dat betekent dat dit jaar de inhuur nog gecontinueerd wordt. Voor de resterende dekking (naast het Woo-budget) is daarom een incidentele bijraming voor 2026 (inhuur) en een structurele bijraming vanaf 2027 nodig (in dienst).	60.000	60.000	60.000	60.000				
Servicemanagement	Het contract en servicemanagement voor IT wordt momenteel tijdelijk ingevuld via projectmatige inhuur. Hiervoor is bewust gekozen omdat deze functie nauw samenhangt met het contract met de IT dienstverlener. Daarvoor start in 2026 een aanbesteding. De huidige constructie kan nog worden verlengd tot medio 2027, maar zal daarna structureel moeten worden geborgd. Daarbij is het gewenst om deze functie niet langer via inhuur te continueren, zowel vanuit financieel perspectief, maar ook voor het behoud van kennis in de organisatie.		105.000	105.000	105.000				
	Correctie minbedragen beheersbegroting	36.200	37.000	37.900	38.700				
	Correctie minbedragen beheersbegroting	3.700	3.800	3.900	4.000				
	Salarissen de trainees zijn meegenomen in de salarisbegroting dus apart budget niet nodig.	-70.000							
Inzet communicatie	Om een professionaliseringsslag te maken is een deel van de werkzaamheden herverdeelt. Door het verschuiven van operationele taken van adviseurs naar uitvoerende functies kunnen adviseurs zich richten op strategische werkzaamheden. De huidige operationele capaciteit (0,64 fte) is hiervoor ontoereikend. Om de continuïteit van de dienstverlening en de gewenste kwaliteit te waarborgen, is uitbreiding van de operationele capaciteit noodzakelijk. De voorgestelde bijraming vloeit voort uit een door het college vastgesteld besluit..	40.045	40.045	13.349	0				
Inzet communicatie	Voor de begeleiding van het team is vanaf 2026 een structurele uitbreiding van de capaciteit noodzakelijk. De extra kosten bedragen € 32.386. Deze worden grotendeels gedekt uit het beschikbare budget voor de functie van DT-ondersteuner, die momenteel slechts beperkt wordt ingevuld. Per saldo resteert een aanvullend budget van € 32.386. De voorgestelde bijraming vloeit voort uit een door het college vastgesteld besluit.	32.386	32.386	32.386	32.386				
Inzet communicatie	Voor een professionele en consistente uitvoering van de communicatie is het noodzakelijk specialistische werkzaamheden extern uit te voeren. Het huidige uitvoeringsbudget is hiervoor onvoldoende. Daarom wordt voorgesteld het structurele uitvoeringsbudget te verhogen met € 79.300 tot € 100.000 per jaar. De voorgestelde bijraming vloeit voort uit een door het college vastgesteld besluit.	79.300	79.300	79.300	79.300				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	11.173	28.173	44.160	44.160				
	Kapitaallasten - doorwerking doorschuif en begroting	-218.418	-53.926	216.667	183.333				
	Huur bedrijvenschap is gestopt in 2026					-22.500	-23.100	-23.600	-24.100
	Verhuur ruimte paternosterkast aan Staatsbosbeheer					7.018	7.018	7.018	7.018
	Dubbel opgenomen budget contributies en abonnementen	-16.900	-17.300	-17.700	-18.100				

		LASTEN				BATEN			
Mutatieoverzicht Vooruitblik Begroting 2027-2030		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	Aansluiting mutatieoverzicht op beheersbegroting. In de beheersbegroting worden alle individuele posten in detail geraamd. Op een begrotingstotaal van ruim € 65 miljoen levert dit afwijkingen op t.o.v. het mutatieoverzicht. Voor het jaar 2030 levert dit een veel groter verschil op omdat dit jaar niet eerder in detail geraamd was (o.a. algemene uitkering).	-48.412	-79.791	-88.601	-2.644.373				
	Doorvoeren salarissen	38.746	68.362	695.105	1.302.569				
Totaal Overhead		**-299.180**	**523.299**	**1.401.716**	**-642.775**	**174.518**	**173.918**	**173.418**	**172.918**
Totaal Mutatieoverzicht Begroting 2027-2030 (lasten - baten apart)		**221.472**	**1.410.135**	**2.838.170**	**1.078.150**	**2.464.028**	**940.560**	**1.799.908**	**1.595.952**
Saldo Mutatieoverzicht Begroting 2027-2030 (lasten - baten gesaldeerd)		**-2.242.555**	**469.575**	**1.038.262**	**-517.802**				
Saldo Begroting 2027-2030		**-1.024.241**	**1.431.785**	**926.200**	**712.079**				
(een positief saldo is nadelig!)									